



EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 27.11.2013.
SWD(2013) 479 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS

IETEKMES NOVĒRTEJUMA KOPSAVILKUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums pasākumiem,

**lai nostiprinātu nevainīguma prezumpcijas un tiesību piedalīties klātienē lietas
izskatīšanā tiesā konkrētus aspektus kriminālprocesā**

{COM(2013) 821 final}

{SWD(2013) 478 final}

{SWD(2013) 500 final}

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS

IETEKMES NOVĒRTEJUMA KOPSAVILKUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums pasākumiem,

lai nostiprinātu nevainīguma prezumpcijas un tiesību piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā konkrētus aspektus kriminālprocesā

1. PROBLĒMAS DEFINĪCIJA

Vispārīgās problēmas:

1. Aizdomās turēto un apsūdzēto personu pamattiesības netiek pietiekami aizsargātas, kam par iemeslu ir nevainīguma prezumpcijas principa nepietiekamā aizsardzība ES. Kopīgie minimālie standarti Eiropas Savienības pamattiesību hartas ("Harta") 48. pantā un Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas ("ECTK") 6. panta 2. punktā nav pietiekami, lai aizsargātu šo principu praksē. Eiropas Cilvēktiesību tiesas ("ECT") judikatūra liecina, ka šis princips tiek pārkāpts pastāvīgi un atkārtoti. Nevainīguma prezumpcija ir vispārējs princips, kas papildina citas procesuālās tiesības, tostarp tās, kas jau ir reglamentētas Savienības tiesību aktos. Vispārējais mērķis ir nodrošināt tiesības uz taisnīgu tiesu krimināllietās. Šāda taisnīga tiesa netiek nodrošināta, ja netiek ievērota nevainīguma prezumpcija.
2. Nepietiekama pamattiesību aizsardzība ir par iemeslu dalībvalstu nepietiekamai savstarpējai uzticībai attiecībā uz to tiesu sistēmu [darbības] kvalitāti. Tas traucē spriedumu savstarpējai atzīšanai un tiesu iestāžu sadarbībai norītēt netraucēti.

Konkrētās problēmas:

1. Nepietiekama aizsardzība pret to, ka **tiesībaizsardzības un tiesu iestādes publiski paziņo par personas vainu**, pirms viņa ir notiesāta. Iestādes savos paziņojumos vai oficiālos lēmumos dažkārt izturas pret aizdomās turēto vai apsūdzēto personu tā, it kā viņa ir vainīga noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kaut tiesa vēl nav pieņēmusi galīgo lēmumu.
2. Principa, ka **pierādīšanas pienākums gulstas uz apsūdzību un jebkuras šaubas par personas vainu tulkojamas par labu apsūdzētajam**, nepietiekama aizsardzība, jo īpaši **nepietiekama aizsardzība praksē gadījumos, kad pierādīšanas pienākums tiek pārliekts uz aizstāvību**.
3. **Tiesību neliecināt pret sevi, tostarp tiesību nesadarboties un tiesību klusēt nepietiekama aizsardzība**. Dažu dalībvalstu tiesību sistēmās ir atļauts to, ka persona izmanto tiesības neliecināt pret sevi, tiesības nesadarboties un tiesības klusēt, izmantot kā pierādījumu pret aizdomās turēto vai apsūdzēto personu, un bieži šo tiesību pārkāpuma gadījumos nav efektīvu un atturošu tiesiskās aizsardzības līdzekļu.
4. **Tiesību piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā¹** nepietiekama aizsardzība — taisot spriedumu un pieņemot jebkuru lēmumu, kura rezultāts varētu būt brīvības

¹ Izņemot dažus skaidri definētus izņēmumus ("in absentia lēmumi").

atņemšana, ir nepieciešama apsūdzētās personas klātbūtne. Ne visām dalībvalstīm ir atbilstoši tiesiskās aizsardzības līdzekļi pārkāpumu gadījumos.

Skarto personu grupa

Potenciāli tiek skartas visas kriminālprocesā aizdomās turētās un apsūdzētās personas ES. ES katru gadu noteikt apmēram 10 miljoni kriminālprocesi. ECT ir atzinusi, ka laikposmā no 2007. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. decembrim pavisam 26 gadījumos 10 ES dalībvalstis ir pārkāpušas personas tiesības tikt uzskatītai par nevainīgu.

Kādēļ nepieciešama publiskā sektora iesaistīšanās?

Šobrīd nevainīguma prezumpcijas dažu aspektu nepietiekamā aizsardzība ietekmē savstarpējo uzticēšanos starp tiesu iestādēm un līdz ar to arī Eiropas tiesiskuma telpas netraucētu darbību. ECT principi un mehānismi nav nodrošinājuši pietiekamu aizsardzību praksē, par ko liecina ECT judikatūra. Tuvākajā nākotnē ir maz ticamas turpmākas izmaiņas, pamatojoties uz spēkā esošo tiesisko regulējumu.

Ja ES veiks likumdošanas darbības, būs pieejami pilnīgi visi ES tiesiskās aizsardzības mehānismi saskaņā ar Līgumu, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis ievēro ES tiesību aktos noteiktās personas tiesības tikt uzskatītai par nevainīgu. Konkrētas izmaiņas dažu dalībvalstu tiesību aktos tiek uzskatītas par nepieciešamām, tomēr pilnībā ievērojot subsidiaritātes un proporcionalitātes principu.

2. SUBSIDIARITĀTES ANALĪZE

Uzlabot savstarpējo uzticēšanos starp tiesu iestādēm. Stokholmas programmā² Eiropadome aicināja Komisiju risināt jautājumu par nevainīguma prezumpciju, ņemot vērā tās nozīmi Eiropas tiesiskuma telpas netraucētai darbībai krimināltiesību jomā.

Personu pārvietošanās. Personai, kura ir iesaistīta kriminālprocesā ārpus savas mītnes valsts, vajadzētu būt pārliecībai par to, ka viņu aizsargā vispārējās Eiropas tiesības tikt uzskatītai par nevainīgu. ES Hartā šādas tiesības ir noteiktas, tomēr Hartu var piemērot tikai individuālā lietā, ja tā ir saistīta ar to, kā dalībvalsts piemēro ES tiesību aktus.

ECT [darbības] ierobežojumi. ECT viena pati nevar nodrošināt atbilstošu aizsardzību. Pēdējā laikā ECT nav skatījusi nevainīguma prezumpcijas konkrētus aspektus vai nav skatījusi tos pietiekami plaši (piemēram, pārkāpuma precīzas sekas un tiesiskās aizsardzības līdzekļi). Tiesiskās aizsardzības procedūra ECT nav apmierinoša, jo tiek izmantota tikai *ex post* pēc tam, kad ir izmantoti visi iekšējie tiesiskās aizsardzības līdzekļi, turklāt to kavē lielais neizskatīto lietu skaits.

3. ES INICIATĪVAS MĒRĶI

Vispārīgie mērķi ir šādi:

- (1) garantēt procesuālo pamattiesību kriminālprocesā augsta līmeņa aizsardzību;
- (2) uzlabot savstarpējo uzticēšanos, tādējādi uzlabojot tiesu iestāžu sadarbību.

Konkrētie mērķi ir nodrošināt, ka:

- (1) aizdomās turēta vai apsūdzēta persona tiek uzskatīta par nevainīgu kriminālprocesa laikā, kamēr viņas vaina nav pierādīta saskaņā ar likumu, un šādu attieksmi nodrošina dalībvalstu tiesu iestādes;

² OV C 115, 4.5.2010., 1. lpp.

- (2) iestādēm, kuras iesaistītas tiesu iestāžu sadarbībā un kriminālsoda, izmeklēšanas pasākuma vai Eiropas apcietināšanas ordera, kas izdots citā dalībvalstī, izpildē, ir pārliedzība, ka izpildes pamatā esošais nolēmums izcelsmes dalībvalstī ir pieņemts, pilnībā ievērojot nevainīguma prezumpciju.

Darbības mērķi ir nodrošināt, ka:

- (1) tiesu iestādes nevienu aizdomās turēto vai apsūdzēto personu nesauc par vainīgu, pirms nav pasludināts galīgais spriedums;
- (2) pienākums pierādīt aizdomās turētas vai apsūdzētas personas vainu gulstas uz apsūdzību, un jebkuras šaubas tulkojamas par labu minētajai personai;
- (3) jebkurā procesa stadijā tiek pienācīgi aizsargātas aizdomās turētās vai apsūdzētās personas tiesības neliecināt pret sevi, tostarp tiesības nesadarboties un klusēt;
- (4) spriedums tiek taisīts apsūdzētās personas klātbūtnē, izņemot īpašus gadījumus ("*in absentia* lēmumi").

4. POLITIKAS RISINĀJUMI

Tika izskatīti četri risinājumi.

- (1) 1. risinājums – *status quo* – nav rīcības ES līmenī.
- (2) 2. risinājums – nelegislatīvs risinājums: pamatnostādņu izstrāde un mācības labas prakses jomā, informācijas apmaiņa par iespējamo labāko praksi un uzlabota pārraudzība.
- (3) 3. risinājums – divi legislatīvi risinājumi:
 - (a) 3.a risinājums – **direktīva**, ar ko nosaka minimālos noteikumus, apstiprinot ECT *acquis* attiecībā uz katru konkrēto problēmu, un izstrādā atbilstošus efektīvus tiesiskās aizsardzības līdzekļus pārkāpumu gadījumiem;
 - (b) 3.b risinājums – **direktīva** saskaņā ar 3.a risinājumu, bet nosakot minimālos noteikumus, kas paredz augstāku aizsardzības līmeni, nekā ECT *acquis* (izņemot attiecībā uz tiesu iestāžu publiskajiem paziņojumiem par personas vainu – šajos gadījumos nav iespējams paplašināt ECT principu), ierobežojot vai pat izslēdzot iespēju pieļaut izņēmumus no vispārīgajiem principiem.

5. IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

5.1. Efektivitāte politikas mērķa sasniegšanā

- (1) 1. risinājums – aizsardzības līmenis saglabātos tāds pats, savstarpējā uzticēšanās netiktu uzlabota.
- (2) 2. risinājums – tiesību aktu noteikumu trūkuma dēļ dalībvalstīm ir maza motivācija risināt problēmas.
- (3) 3.a un 3.b risinājums –
 - (a) palielināta savstarpējā uzticēšanās, pateicoties kopējiem minimālajiem standartiem, mazāk kavējumu tiesu iestāžu sadarbībā, mazākas izmaksas sakarā ar saistītiem kavējumiem, pārtrauktu procesu, lietu atkārtotu izskatīšanu un apelāciju; 3.b risinājumā savstarpējā uzticēšanās tiktu vēl vairāk pastiprināta;
 - (b) legislatīvs risinājums ir izpildāms – pretstatā nelegislatīvam vai *status quo* risinājumam;

- (c) aizdomās turētās vai apsūdzētās personas gūst labumu no minimālajiem standartiem attiecībā uz nevainīguma prezumpciju un atbilstošajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem; 3.b risinājumā aizdomās turētas vai apsūdzētas personas gūst labumu no vēl augstāka līmeņa minimālajiem standartiem;
- (d) pastāv efektīvi tiesību aizsardzības mehānismi, lai vērstos pret dalībvalstīm pārkāpumu gadījumos;
- (e) mazāks tiesas kļūdu skaits, kas uzlabo ne tikai aizdomās turēto vai apsūdzēto personu, cietušo, tiesu iestāžu, aizstāvības advokātu un plašas sabiedrības vispārējo priekšstatu par tiesiskumu, bet arī samazina izmaksas, ko dalībvalstīm rada šo tiesību nepietiekama aizsardzība (iekšējo pārsūdzības procedūru izmaksas).

5.2. Sociālās sekas un pamattiesības

- (1) 1. risinājums – nav uzlabojumu.
- (2) 2. risinājums – varētu būt tikai atšķirīgs uzlabojums dalībvalstīs, ņemot vērā to, ka nav izpildes metodes.
- (3) 3.a un 3.b risinājums –
 - (a) aizdomās turēto vai apsūdzēto pamattiesību labāka aizsardzība, precizējot ES Hartas 48. pantu;
 - (b) pakāpeniskas izmaiņas prokuratūras un tiesu iestāžu darbības kultūrā attiecībā uz personas tiesībām tikt uzskatītai par nevainīgu;
 - (c) iespējama proporcionalitātes un subsidiaritātes principa neievērošana, ja tiks īstenoti 3.a un 3.b risinājuma aspekti;
 - (d) risks, ka, pieņemot saistošu leģislatīvu ES instrumentu, tiks kodificēta ECT judikatūra, kura pastāvīgi attīstās. Ja judikatūra attīstīsies stingrākas aizsardzības virzienā, saistoša direktīva, ar ko izveido pašreizējo aizsardzības līmeni, vairs nebūtu aktuāla;
 - (e) 3.b risinājumam varētu būt kaitīga ietekme uz tiesvedību, jo personu tiesības tiktu nostiprināta tādā mērā, kas, iespējams, varētu kaitēt izmeklēšanas un kriminālvajāšanas efektivitātei.

5.3. Ietekme uz dalībvalstu tiesību sistēmu

- (1) 1. risinājums – atšķirības dalībvalstu sistēmās saglabātos, jo tās turpinātu attīstīties atbilstoši valstu politikai;
- (2) 2. risinājums – tam būtu ierobežota ietekme: leģislatīvas reformas nevar veikt, jo tās būs atkarīgas no valstu likumdevēju labās gribas;
- (3) 3.a un 3.b risinājums – vairākām dalībvalstīm būtu jāgroza tiesību akti atkarībā no konkrētās problēmas.

5.4. Finansiālā un ekonomiskā ietekme³

- (1) 1. risinājums – nav gaidāms finansiāls slogs uzreiz, taču nesamazināsies arī pašreizējās izmaksas saistībā ar ECT procedūrām un iekšzemes pārsūdzībām, lietu

³ Attiecībā uz 3.a un 3.b politikas risinājumiem rastos papildu izmaksas apmēram **1,3 miljonu euro** gadā, kas izriet no pārraudzības sistēmas, kura jāievieš dalībvalstīs, lai izpildītu ziņošanas pienākumu un vāktu attiecīgos datus.

atkārtotu izskatīšanu, finansiālām kompensācijām par aizdomās turētas personas tiesību tikt uzskatītai par nevainīgu pārkāpumiem.

- (2) 2. risinājums – semināru, mācību un labākās prakses apmaiņas izmaksas tiek lēstas mazāk nekā **8 miljonu euro apmērā gadā** nevainīguma prezumpcijas **katram aspektam**, izņemot pamatnostādņu izstrādi (vienreizējas izmaksas 47 520 euro apmērā). Ja risinājums tiek īstenots attiecībā uz visiem četriem aspektiem, augsta līmeņa sinerģija samazinātu kopējās izmaksas.
- (3) 3.a risinājums – ilgtermiņā aplēstajai finansiālajai ietekmei, kas izklāstīta zemāk, pakāpeniski vajadzētu samazināties, jo tiesību ievērošana tiktu nodrošināta aizvien biežāk, tādējādi samazinot nepieciešamību izmantot tiesiskās aizsardzības līdzekļus. Varētu rasties izmaksas par mācībām advokātiem, policijas un tiesu iestāžu darbiniekiem. Paredzamās izmaksas ir aplēstas gadam un visām dalībvalstīm kopā.
- (a) Nav publisku paziņojumu par personas vainu – izmaksas par papildu tiesiskās aizsardzības līdzekli (lietas atkārtota izskatīšana) visām dalībvalstīm, izņemot Austriju, Lietuvu, Poliju, Somiju un Zviedriju: 240 000 euro. Nav citu būtisku izmaksu par citiem konkrētiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem (noraidījuma izteikšana tiesnesim, tiesības uz zaudējumu atlīdzību).
 - (b) Pierādīšanas pienākums gulstas uz apsūdzību, un jebkuras šaubas par personas vainu tulkojamas par labu apsūdzētajam – izmaksas par papildu tiesiskās aizsardzības līdzekli (lietas atkārtota izskatīšana) visām dalībvalstīm, izņemot Apvienoto Karalisti, Austriju un Franciju: no 92 000 līdz 920 000 euro.
 - (c) Tiesības neliecināt pret sevi, tostarp tiesības nesadarboties un tiesības klusēt – ja papildu tiesiskās aizsardzības līdzeklis ir lietas atkārtota izskatīšana (šobrīd iespējama tikai Austrijā, Francijā, Somijā un Ungārijā): no 98 000 līdz 980 000 euro; ja papildu tiesiskās aizsardzības līdzeklis ir tas, ka tiesa atzīst tādu pierādījumu nepieņemamību, kas iegūti, pārkāpjot šīs tiesības, izmaksas pieaugs sakarā ar apsūdzības darba apjoma palielināšanos Beļģijā, Bulgārijā, Igaunijā, Īrijā, Kiprā, Latvijā, Lietuvā, Nīderlandē, Polijā, Spānijā, Ungārijā, Zviedrijā (lēšot no 7 500 līdz 75 000 euro).
 - (d) Tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā – papildu tiesiskās aizsardzības līdzekļa (lietas atkārtota izskatīšana) izmaksas Beļģijā, Bulgārijā, Latvijā un Ungārijā: 523 000 euro.
- (4) 3.b risinājums –
- (a) Nav publisku paziņojumu par personas vainu – skatīt 3.a risinājumu.
 - (b) Pierādīšanas pienākums gulstas uz apsūdzību, un jebkuras šaubas par personas vainu tulkojamas par labu apsūdzētajam: apsūdzības darba apjoma palielināšanās tajās dalībvalstīs, kurās pašlaik pierādīšanas pienākumu var pārlīkt uz aizstāvību (3.b risinājuma ietvaros šo gadījumu skaits būtu ierobežots Apvienotajā Karalistē, Beļģijā, Francijā, Horvātijā, Īrijā, Portugālē, Spānijā, Ungārijā un Zviedrijā). Iespējamās lēstās izmaksas ir līdz 2,9 miljoniem euro.
 - (c) Tiesības neliecināt pret sevi, tiesības nesadarboties un tiesības klusēt – apsūdzības darba apjoma palielināšanās tajās dalībvalstīs, kurās šīs tiesības nav absolūtas (3.b risinājuma ietvaros šī sistēma tiktu atcelta Apvienotajā Karalistē, Beļģijā, Francijā, Īrijā, Kiprā, Latvijā, Nīderlandē, Somijā un Zviedrijā). Iespējamās lēstās izmaksas ir līdz 27 miljoniem euro.

- (d) Tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā – izmaksas būtu saistītas ar papildu resursu piešķiršanu policijai, lai nodrošinātu, ka aizdomās turētā vai apsūdzētā persona faktiski tiek atgādāta uz tiesu (pašlaik saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem tiesa notiek, personai klātneesot) visām dalībvalstīm, izņemot Īriju, Kipru un Vāciju. Ietaupījumus radītu izmaksas par visiem iespējamajiem lietas atkārtotas izskatīšanas gadījumiem (ja visas personas piedalītos klātienē lietas izskatīšanā tiesā, nebūtu nepieciešami papildu tiesiskās aizsardzības līdzekļi *in absentia* tiesvedībai). Kopējās izmaksas tiek lēstas no 5,5 līdz un 22 miljonu euro apmērā.

6. RISINĀJUMU SALĪDZINĀJUMS UN VĒLAMAIS RISINĀJUMS

Vēlamais risinājums ir apvienot **2., 3.a un 3.b risinājuma daļas**. Tādējādi **pilnībā tiktu ievērots subsidiaritātes un proporcionālītātes princips**, ierosinot **diferencētus ES intervences pasākumus** attiecībā uz katru nevainīguma prezumpcijas aspektu atkarībā no dažādiem faktoriem: i) ietekme uz savstarpējas atzīšanas instrumentu netraucētu darbību: īpaša uzmanība būtu jāvelta tiem aspektiem, kuri rada pilsoņiem konkrētas un reālas tiesības, nevis kriminālprocesa vispārējiem principiem; ii) spēcīgāka ES intervence ir nepieciešama attiecībā uz tiem aspektiem, kuri netiek pienācīgi aizsargāti ar valstu tiesību aktiem un saistībā ar kuriem problēmas ir plašākas par jomu, kurā praktiski darbojas minētie tiesību akti; iii) spēcīgāka ES intervence ir nepieciešama attiecībā uz tiem aspektiem, kuros ECT judikatūra nav sniegusi standartu, kas būtu pietiekami augsts tieslietu sistēmas krimināltiesību jomā kopējai telpai.

- (1) **Nav publisku paziņojumu par personas vainu – 3.a risinājums, bet neparedzot konkrētu tiesiskās aizsardzības līdzekli**, ņemot vērā to, ka likumdošanas situācija dalībvalstīs ir apmierinoša un ka šis aspekts tikai nelielā mērā ir saistīts ar Eiropas tiesiskuma telpas darbību.
- (2) **Pierādīšanas pienākums gulstas uz apsūdzību, un jebkuras šaubas vainu ir tulkojamas par labu apsūdzētajam – 3.a risinājums, bet neparedzot konkrētu tiesiskās aizsardzības līdzekli**, ņemot vērā to, ka šis aspekts jau ir pietiekami labi aizsargāts dalībvalstu tiesību aktos.
- (3) **Tiesības neliecināt pret sevi, tiesības nesadarboties un tiesības klusēt – 3.a risinājuma un 3.b risinājuma apvienojums:**
 - nosakot vispārējos principus, kas izriet no ECT judikatūras, un izveidojot īpašu tiesiskās aizsardzības līdzekli pārkāpumu gadījumiem saistībā ar pierādījumu nepieņemamību (3.a risinājums);
 - pieļaujot izņēmumus no personas tiesībām nesadarboties saskaņā ar ECT judikatūru (3.a risinājums);
 - nepieļaujot personai nelabvēlīgus secinājumus, ja viņa ir izmantojusi minētās tiesības (3.b risinājums).
- (4) **Tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā – 3.a risinājums**, nosakot arī konkrētu tiesiskās aizsardzības līdzekli (lietas atkārtota izskatīšana).
- (5) Horizontāli: īstenošanu atbalstītu ar horizontāliem pasākumiem, veicot **pārraudzību, novērtēšanu un apmācību** (2. risinājuma daļas).

Ņemot vērā to, ka nav pieejami uzticami dati, sniegtie skaitļi ir provizoriski. Visās dalībvalstīs ietekme izpaustos atšķirīgā līmenī. Visreālākā scenārija gadījumā piemērotākā risinājuma izmaksas būtu šādas:

- izmaksu nav (izņemot apmācībai, novērtēšanai un pārraudzībai) attiecībā uz nevainīguma prezumpcijas pirmajiem diviem aspektiem;
- saistībā ar aizliegumu izdarīt secinājumus, ja persona ir izmantojusi tiesības klusēt: 27 miljoni euro gadā kopā 9 dalībvalstīm;
- par tādu pierādījumu nepieņemamību, kas iegūti, pārkāpjot personas tiesības nesadarboties, aplēstās izmaksas ir no 7 500 euro (minimālā summa) un līdz 75 000 euro (maksimālā summa) gadā kopā 12 dalībvalstīm;
- saistībā ar personas tiesībām piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā aplēstās izmaksas ir 523 000 euro gadā kopā 4 dalībvalstīm;
- tiek lēsta papildu summa 1,3 miljonu euro gadā apmērā, kas izriet no pārraudzības sistēmas un ziņošanas pienākuma, kurš jāizpilda dalībvalstīm.

Kopējās izmaksas katrai dalībvalstij ir šādas (*minimālās / maksimālās izmaksas*⁴) **Austrija** 305 164, **Beļģija** 1 847 230 / 1 851 762, **Bulgārija** 126 521 / 126 985, **Horvātija** 127 099 / 128 386, **Kipra** 266 173 / 267 655, **Čehija** 158 698, **Igaunija** 56 703 / 56 983, **Somija** 640 664, **Francija** 8 783 153, **Vācija** 6 630 288, **Grieķija** 190 790, **Ungārija** 231 851, **Īrija** 590 601 / 592 155, **Itālija** 480 388, **Latvija** 281 997, **Lietuva** 93 657 / 94 047, **Luksemburga** 207 765 / 208 203, **Malta** 82 850, **Nīderlande** 6 590 604 / 6 599 749, **Polija** 373 953 / 382 782, **Portugāle** 226 718, **Rumānija** 144 338, **Slovākija** 961 808, **Slovēnija** 133 248, **Spānija** 643 779 / 668 089, **Zviedrija** 1 589 620 / 1 591 443, **Apvienotā Karaliste** 9 664 550 / 9 678 626.

7. PĀRRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒŠANA

Vēlamais risinājums dalībvalstīm radīs tikai salīdzinoši nedaudzus pienākumus (kuri zināmā mērā atspoguļo pašreizējo ECTK un konstitucionālās vai juridiskās saistības daudzās dalībvalstīs), tiek prognozēts, ka astoņpadsmit mēnešu termiņš būtu pietiekams laiks, lai ieviestu vajadzīgās izmaiņas valstu tiesību aktos un praksē.

Direktīvā būs noteikts, ka dalībvalstīm vajadzētu sniegt ziņojumu par leģislatīvo vai neleģislatīvo pasākumu efektīvu īstenošanu. Tā kā pašlaik trūkst ticamu datu, dalībvalstis būtu jāmudina vākt atbilstošos datus, lai palīdzētu šajā procesā.

Komisija paredzēja veikt īpašu empīrisku pētījumu, galveno uzmanību pievēršot datu vākšanai 3 – 5 gadu laikā, kamēr tiek īstenots instruments⁵, lai iegūtu padziļinātu kvantitatīvu un kvalitatīvu ieskatu par priekšlikuma efektivitāti. Visiem savāktajiem datiem vajadzētu dot iespēju Komisijai rūpīgāk nekā ar līdz šim pieejamajiem līdzekļiem izvērtēt faktisko atbilstību dalībvalstīs.

⁴ Maksimālās / minimālās izmaksas attiecas ne uz visām dalībvalstīm, jo uz tām neattiektos konkrēti pasākumi, kuri tajās jau ir spēkā.

⁵ OV C 291, 4.12.2009., 1. lpp.